

את המתנות היותר טובות, כמו בד הזהב או משי,
אישתו של הגזיראי החביאה עמוק, באומרה
לעצמה:

"אתפור לבני בגדים יפהפיים ואחביא אותם. כשיגיע
לגיל שבע-עשרה, האביב, בחג הפרחים.
אקשט אותו במו ידיי. ישמח אז בנינו ונשמח איתו
אנחנו, ההורים.

הבן גדל. לא חלפו שלשה שבועות וכבר הוא קורע
מעצמו את החיתולים, צר לו בעריסה. רואים שיגדל
ממנו גיבור חייל

חלפו השנים ובנו של הגזיראי הפך לעלם. עלם
חכם וחזק. אם יגיד מילה, כאילו ירה חץ ישר
למטרה.

אך מה אפשר לעשות, בנו של הגזיראי עני. הולך
יום-יום, יום חג או יום חול, באותם בגדים מטולאים.
אביב אחד, בחג הסולקי, הזמין שכן-סוחר לביתו
אורחים רבים. גם בנו של הגזיראי הלך. אך הוא
הרגיש כמו יתום. איש אינו מסתכל עליו, איש אינו
מזמין אותו לשלחנו. התעצב הנער, יצא מביתו של
הסוחר והלך לספר לאמו על העוול שנעשה לו.

בן העני

אולי זו אמת, ואולי לא, אבל מספרים שחי לו פעם
גזיראי עני עם אישתו. הם אולי לא היו טובים
מאתנו, אבל הם בהחלט היו אנשים טובים.
קיץ אחד נולד להם בן. הוא נולד בלילה וכבר באותו
בוקר כל השכנים ידעו שלגזיראי העני יש בן.
השכנים החלו להביא מכל מה שהיה להם לתת:
אחד, מביא מאכלי גריסים, אחר - פילון, ואחר -
לחם טרי, לפי מיטב המסורת העממית. מביאים
קערה עם מזון, מניחים ליד הסף, ולידה מניחים עוד
מתנה. אחד מביא אמה של בד משובח, אחר, אמה
של בד זהב, שיהיה לבן למלבוש. הרי כולם מכירים
את אישתו של הגזיראי וכולם מרחמים עליה.

עלי, איש לא שאל אותי אם אני רעב או שָׁבֵעַ. והנה, חזרתי לבוש יפה ואתה הושבת אותי לידך, ולמעני שכחת את האורחים שלך ואתה רוצה להאכיל אותי. מסקנה: לא אותי אתה מעריך אלא את בגדי. לכן אמרתי: "אכול בגדי."

"אבל עכשיו, אפילו דבש על שלחנך, טעמו יהיה כמו רעל. לא אגע במזון שלך בקצה האצבע." התבייש מאוד הסוחר, התביישו איתו כל אורחיו. שיישארו נא מבוישים. ואנו, שלעולם לא נבייש אלו את אלו.

חזר בנו של הגזיראי שותק לביתו, הוריד את בגדיו והכניס אותם לחורג'ון. שאלה אימו:

"מדוע הלכת כל כך מעט בבגדיך? שמא אינם נוחים לך? האם גדולים מידי? האם לא מוצאים חן בעיניך?" דע לך, בני, שבגדים אלה אינם ככל בגד אחר. את ערכם לא ניתן למדוד בזהב, אנשים נתנו לך במתנה את הבדים שמהם עשויים הבגדים. נתנו לך אותם מכל הלב: אמה אחרי אמה. בגד זה יגן עליך מפני כשפים רעים, מפני חץ או סכין קינָג'ל. "תודה לך אימי", ענה הנער, "ותודה גם לכל אותם אנשים טובים. אך אם בגדים אלה כל כך מיוחדים,

"אין בכך אסון, בני", ענתה האם. לסוחר יש רק מחסנים גדולים, אך ליבו הוא קטן. אבל חכה. אני אלביש אותך בבגדים כל כך יפים, שהסוחר עצמו וכל אחד מאורחיו, ירכינו ראש לפניך, וכל אחד ירצה לפנות את מקומו עבורך.

ובאומרה זאת, הוציאה את הבגדים מהארגז, והחלה לקשט את בנה. קישטה אותו כל כך, שאביו מולידו לא היה מזהה אותו, אלא שואל היה: "היי, נערי, בנו של מי אתה ולאן אתה הולך?"

וכך לבוש, חזר הנער למסיבה. מיד כשהסוחר ראה אותו, נעמד מיד על רגליו וכך עשו גם כל אורחיו.

"התקרב הנה, נערי. מקומך כאן, לידי", אמר הסוחר, "אכול כל מה שלבך חפץ. אמנם צנוע הוא השולחן, אך על תזלזל בו."

הצעיר התיישב, לקח בידו את קצה בגדו ואמר: "אָכּוּל בְּגָדִי, אֲכֹל מֵה שֶׁתִּרְצֶה. אֲכֹל פִּילוּ וְשִׁישְׁלִיק, אֲכֹל הַכֹּל"

התפלא מאוד הסוחר והתפלאו אורחיו.

"מדוע אתה מדבר כך, נערי?", שאל הסוחר.

"כיוון שביקשת, אגלה לך את האמת", ענה הנער. "אני מגיע למסיבה שלך בפעם השניה. אלא שבפעם הראשונה הגעתי בבגדים ישנים ומטולאים, ולא אתה ולא אף אחד מאורחיי, לא הסתכלתם

נמלים, כאילו מישהו השליך על שפת הים שמיכה שחורה.

והנמלה הזקנה, עם הקרן הלבנה לראשה, מזרזת את אחיותיה.

"מהר, מהר", היא צועקת, "הסייח שייך לנו כל עוד לא נגעו בו המים! כי אם יגעו בו המים, כוחנו יאבד מיד "

זחלות הנמלים . עוד רגע יגיעו לסייח ויטרפו אותו. אך בנו של הגזיראי לא איבד את העשתונות: קפץ אל הסייח, לקח אותו בידיו וטבל עד חזהו בתוך מי הים. ביד אחת הוא אוחז את הסייח ובשניה יוצק לו מים בזהירות על גבו, כאילו לא רחץ בעל חיים אלא את אחיו הקטן .

כאשר הוציא את הסייח חזרה לחוף, לא היה שם כבר זכר לנמלים.

לפתע שוב נעו הגלים, שוב התנגשו גל בגל וזזו לצדדים. שוב יצאה לחוף סוסת הים וכה אמרה לבן הגזיראי:

"הו נערי, מי שלח אותך הנה? הגעת לאדמה זו עם טוב, ועם טוב תתהלך עליה".

"הצלת את הסייח שלי, הרשה לי לתת לך אותו במתנה. בעצמך תיתן לו שם, בעצמך תרכב עליו

הרי שאף האיש הלובש אותם, אמור להיות ראוי להם. שחררי אותי, אימי, ואצא לדרכי. כעת אני חלש, אך אחזור חכם, לאחר שאתפרסם."

לקח בנו של הגזיראי את תרמיל החורג'ון עם הבגדים החדשים, את סף ביתו חצה בבגדיו הישנים. נפרד, קודם מכם, מאזינים יקרים, אחרי כן מאמו ואביו ויצא אל העולם.

הלך והלך עד שהגיע אל שפת הים. ומה ראה: גלים התרוממו מעל פני הים, החלו משחקים ביניהם כמו ילדים קטנים, לריב, להכות חזה בחזה, התרוממו עד השמיים ושוב צנחו.

וכאשר שקטו גלי הים, יצאה מתוך המים סוסת ים, הולידה סייח על החוף ושוב נעלמה במים. שוכב הסייח, חזהו בקושי הספיק לנשום אוויר, בקושי פקח את עיניו

והנה מתוך איזה חור זחלה החוצה נמלה זקנה עם קרן לבנה לראשה. טיפסה על אבן וצעקה:

"היי נמלים!, האספו הנה מיד!! הגיע יומנו הגדול! כמה פעמים סוסה זו דחפה בחזה את גלי הים אל החוף, הטביעה את בתינו! ננקום בה היום: נאכל את הסייח ונשאיר לסוסה רק עצמות לבנות!"

ואכן, מכל מקום החלו להגיע נמלים יוצאות הן מכל סדק, נקיק, מתחת לכל אבן. כל החוף השחיר מרוב

הוא יהיה סוס טוב לך, וגם אני לא אנטוש אותך בעת צרה."

ובזמן שהסוסה דיברה אליו, כאשר הצעיר הודה לה על מתנתה, הסייח גדל והפך לסוס נהדר. העלם ליטף את צווארו, נישק אותו על מצחו וקרא לו "אִיסְפֶּרְט".

או אז אמרה סוסת הים:

"אתה עוד צעיר, נערי, ולא ראית עוד דבר בעולם. אך יש בעולם גם אנשים שיקנאו בך גם בעבור אותו קש שתאחז בידך. הם יראו סוס זה, והדם יציף את עיניהם. לפיכך עדיף שבינתיים תסתיר את איספרט שלך. פשוט נשוף עליו, והוא יהפוך למחט שתוכל לתקוע על החזה, ותוכל ללכת לך בשלום. כאשר תזדקק לו שוב, פשוט שלוף את המחט, נשוף עליה, ואיספרט שוב יהפוך לסוס. והיכן שהמחט בעצמה תיפול על הקרקע, שם עצור, ותראה שלא תתחרט."

הצעיר לקח את מלותיה של הסוסה, כאילו היה מכניס לבש לחורג'ון. הוא נשף על איספרט, תקע את המחט על חזהו, נפרד מסוסת הים והמשיך בדרכו.

לא ידוע אם זמן רב הלך אם מעט, אך לבסוף הגיע לארמונו של סולטן מסוים. הסתכל על הארמון הגבוה, וחשב:

"הו, הו, רק הבט, נערי! חשבת שאין בעולם בית הגבוה מביתו של הסוחר, וכאן, אם תביט אל הגג הכובע ייפול לך מהראש. ארמון נפלא יש לו לסולטן, אך עדיף שיישאר הרחק מנתיב דרכי".

לא הספיק לסיים את המחשבה, והמחט דקרה אותו בחזהו ונפלה על הקרקע. נזכר בנו של הגזיראי במלותיה של הסוסה, נשך את שפתיו ואמר לעצמו: "יהיה אשאר יהיה".

הרים את המחט, תקע אותה חזרה לחזהו והלך אל הסולטן.

הגיע, השתחוה לו ואמר:

"תן לי, סולטן, איזו עבודה שתרצה".

"הו, נערי בבגד מטולא", אמר הסולטן, "באיזו עבודה תוכל להפתיע אותי. מה כבר יודע אתה לעשות?"

"יהי כן, לך רעה את אווזי. תגור בבקתת חימר זו, תגור לך בה עד יום מותך."

העלם השתחוה לסולטן, הלך לבקתת שלו, זרק שם את החורג'ון על הרצפה וחשב:

"לא בשביל זה יצאתי לעולם, לא בכדי לרעות אווזים, אבל מילא, נראה מה טומן בחובו העתיד במקום זה."

נעזוב עכשיו את בנו של הגזיראי ונחזור לסולטן. הבה נראה מה הוא עושה.

לסולטן היו שלש בנות. גדלו הבנות, והגיע המועד לחתן אותן. יום אחד הסולטן קרא לשלשת בנותיו אליו, ואמר אליהן:

"מחר אקבץ את כל הנערים מכל הממלכה, וכל אחת מכן תזרוק תפוח. אלה שהתפוחים יפגעו בהם, הם יהיו בעליכן."

למחרת, יצאו בנות הסולטן למרפסת, וכל החצר למטה נראתה כמו אחו זרוע פרחים. כל מיני בחורים, בבגדים מהודרים, עמדו בחצר.

החצר שלפני ארמון הסולטן אמנם גדולה, אך לבחורים צפוף. אחד מקנא בשני, כל אחד רוצה להתקרב כמה שקרוב יותר למרפסת, כדי לתפוס בידיו את תפוח הנישואין.

בנו של הגזיראי הוציא בבוקר את האווזים לשדה. הביט לכיוון הארמון ושם אנשים רבים כמו עלים על עץ.

"מה זה שנאספו רבים כל כך?" חשב. "לקרב באו או לחתונה?"

הוא עצר את האווזים שלו ליד השער והסתכל מקרוב.

והנה ביתו הבכורה של הסולטן יצאה למרפסת, הרימה את התפוח גבוה, זרקה אותו רחוק, ופגעה בבנו של הַזִּיר.

גם ביתו השניה של הסולטן זרקה את התפוח רחוק, ותפס אותו בנו של הוזיר השני של הסולטן.

הגיע גם תורה של הבת הצעירה. היא זרקה את התפוח עוד יותר גבוה, ועוד יותר רחוק. התפוח עבר את כל החצר, ונחת על ראשו של בנו של הגזיראי.

התרגז הסולטן, וצעק:

"גרשו מיד את הרועה הזה, בבגדיו המטולאים! מה יש לו לחפש כאן? תפקידו להיות בשדה ולראות את האווזים! טעית בתי, "זרקי את התפוח שוב".

הבת הצעירה לקחה עוד תפוח, וזרקה. הוא עף עוד יותר גבוה ועוד יותר רחוק, אך שוב פגע בראשו של בנו של הגזיראי. עיניו של הסולטן חשכו מזעם.

הבת הייתה צריכה לזרוק את התפוח בשלישית. התפוח חצה את כל החצר ונפל הפעם הישר לידיו של בן הגזיראי.

"יהי הן, אחי", ענתה בת הסולטן.
הבה נשאיר אותם האחד עם השני, מאזיני היקרים,
ונראה מה יקרה הלאה.
יום אחד זימן הסולטן את מועצת המג'ליס שלו וכך
אמר:
"הו, וזירים וחכמי הממלכה, ההרים סגרו עלינו
מסביב, הדוק כמו חגורה, ומונעים מכל עבר את
הגישה לממלכה שלנו, רק הציפורים תוכלנה
לעבור. המחסנים שלי מלאים בסחורות, אך מה
אעשה בהם? איש לא מגיע אלינו, וגם השיירות
שלנו לא יוצאות לשום מקום. אם אכן חכמים אתם,
מה תאמרו לי? איזה עצה תתנו לי?"
סלעים דוממים יכלו לתת לסולטן תשובה מהר יותר
מהוזירים שלו. הללו, לא היה להם תשובה לתת
והם התפזרו בדממה, כלעומת שבאו.
קרא הסולטן לשני חתניו, ואמר להם:
"הקשיבו, חתני! צאו להרים אלו, תורו אותם
משמאל ומימין, מלמטה למעלה. חפשו בכל מקום,
עד שתמצאו דרך, דרכה השיירות שלי תוכלנה
להגיע לממלכות אחרות".
"טוב, שליט עצום!", ענו החתנים, "את שציווית,
נבצע".

אז חשב הנער: "התפוח נפל לידיי בפעם השלישית.
אשמור אותו אצלי ונראה מה טומן בחובו העתיד".
החביא את התפוח, צעק אל אוזיו, והמשיך בדרכו.
ובתו של הסולטן קדה בפני אביה, נישקה את ידו
ואמרה:
"אל תדאג, אבי! אולי כך צריך להיות. כנראה כאן
מונח אושרי".
הסולטן הזעיף את פניו. "אם כך, אומר לך זאת:
הייתה לי בת ועכשיו אין לי! הסתלקי מעל פני! לכי
לבקתתו של הרועה, ושעיניי לא יראוך עוד!"
בדמעות וצער בלב, הלכה הבת הצעירה לבקתתו
של הרועה, התיישבה על הסף והחלה להמתין לו.
בערב כינס הרועה את אווזיו הביתה וראה את בת
הסולטן יושבת על המפתן.
שמח בנו של הגזיראי, אך החביא את שמחתו
בלבו. השתחוה לבת הסולטן ואמר:
"כיצד הגעת לבקתתי, בת הסולטן? האם איבדת
את דרכך?"
"לא, רועה, לא איבדתי את דרכי. אם בקתה היא זו
או ארמון, כאן יהיה מהיום ביתי, אם תחפוץ בכך".
"טוב", ענה בן הגזיראי, "כנסי לבקתתי והיי לי
לאחות, אך יום יבוא, ואקחך לארץ אבותיי ושם
אקרא לך אישתי".

"בוא אלי, ייקר לבי, איספרט!", אמר, "מזמן לא ראיתך".

ובאומרו זאת, נשף על המחט. צהל לפתע איספרט, הקיף את הרחבה סביב, ונעמד לפני בן הגזיראי.

וזה, נישק אותו על מצחו, ליטף את רעמתו, ואמר: "לא קרוב להגיע להרים אלו שבאופק, אך אתה

איספרט, קחני לשם תוך מצמוץ העין. היכן שתעצור, שם ארד לאדמה"

לא הספיק למצמץ בעיניו, והנה הסוס הביא אותו למרגלות ההרים, שם הסלעים נדחקו האחד צמוד

לשני. קפץ נערינו מהסוס ואמר:

"לך לך, איספרט יקירי לרעות בעמק הזה, יש לך שם עשבים עד גובה החזה, וחזור כשאקרא לך".

ואכן, איספרט רועה לו בעמק ובן הגזיראי סוחב אבנים כאילו רצה לטרוף אותן. ככל שהירח

מתרומם גבוה יותר בשמים, כך בנו של הגזיראי חודר עמוק אל תוך ההר. זורק אבנים לשמאל

ולימין, אך כוחו לא נחלש, אלא מתחזק.

לא ברור כמה זמן עבד בן הגזיראי, אך כשהביט בשמים, ראה שהירח מתקרב אל כוכב הבוקר.

"שכאן תהיה קבורתי!", אמר, "כבר מפציע השחר ואני טרם הכנעתי את ההר הזה!"

השתחוו לסולטן, יצאו מהמג'ליס, הביטו האחד בשני, ואמרו:

"הסולטן נתן לנו את שתי בנותיו, ועכשיו הוא מוכן לפשוט מאתנו את העור בגלל זה. יש לו עדר של

גמלים, ואנחנו חייבים לצאת להרים אלו, לחפש דרך עבורם!"

אך למרות המרירות הרבה בדבריהם, למרות הכעס בלבותיהם, עלו חתניו של הסולטן על

סוסיהם ורכבו. אך לאן ייסעו ומתי יחזרו משם, זאת בעצמם לא ידעו.

מה עוד אומר לכם, מאזיני היקרים? דברי הסולטן הגיעו לאוזני בנו של הגזיראי. הוא ניגש לארוסתו

ואמר:

"שמעתי שהסולטן שלח את שני חתניו המבוגרים לחפש עבורו דרך לשיירותיו. אולי מעציב אותך,

ששכח אותי, את חתנו השלישי? אך אל נא תתעצבי, יקירתי, גם אני אנסה את כוחי.

כשהירח, כמו שור עייף, הרים את קרנו מעל ההרים, לקח בנו של הגזיראי את החורג'ון עם בגדיו

החדשים, נפרד מארוסתו, והלך. ישנה בירת הממלכה. אפילו כלב אינו נובח.

בן הגזיראי יצא מחוץ לשערי העיר. הוא עצר והוציא מבגדיו את המחט.

"הו, כמה תשמח יקירתי! בשום מקום בעולם לא הייתי מוצא מתנה יפה מזו".

טרם סיים את דבריו, והוא שומע את איספרט צוהל. ומבינות ההרים, הוא שומע צהלת סוס נוסף. הצעיר הרים את עיניו וראה, שלקראתו רצה סוסת הים. "היי, גיבור צעיר!", קראה, "עבדת לא רע, אך היכן שכוחותיך תמו, אוסיף אני את שלי".

לאחר מילים אלו, היא הכתה פעמיים בפרסותיה על דופן ההר. הסלע התרומם, זז הצדה ותחתיו נפתחה דרך חלקה כמו חמאה, וארוכה כמו מכאן עד השמים. והנה מה רואה בנו של הגזיראי? בדרך הולכת שיירה, כה ארוכה שלא ניתן לראות את הגמל האחרון.

"נערי", אמרה סוסת הים, "לבש את בגדיך החגיגיים, ורכב על גבי איספרט, לפגוש את השיירה. יש שם מתנה לארוסתך: על צלחת זהב מצפה לך תרנגולת זהב ולה אפרוחי זהב". לבש בן הגזיראי את בגדיו היפים, עלה על איספרט, ורכב לקראת השיירה.

השיירה מצלצלת בפעמונים, מקושטת כולה בציציות יפהפיות, והגמלים נושאים סחורות לרוב. ועל גבו של הגמל הראשון, מונחת צלחת זהב, ועליה תרנגולת זהב רודפת אחרי אפרוחי הזהב והם רודפים אחריה. הביט בהם בן הגזיראי וחשב לעצמו:

הבה נשאיר אותו כעת, מאזיני היקרים, שיוביל את שירתו. ואנחנו נראה בינתיים, מה קרה עם שני חתניו האחרים של הסולטן.

גם הם היו לא רחוק ממקום זה. גם הם חיפשו דרך לשיירות, שתעבור בינות להרים, אך לא מצאו. לבסוף, עייפים, הם נשכבו בצל ההר ונרדמו.

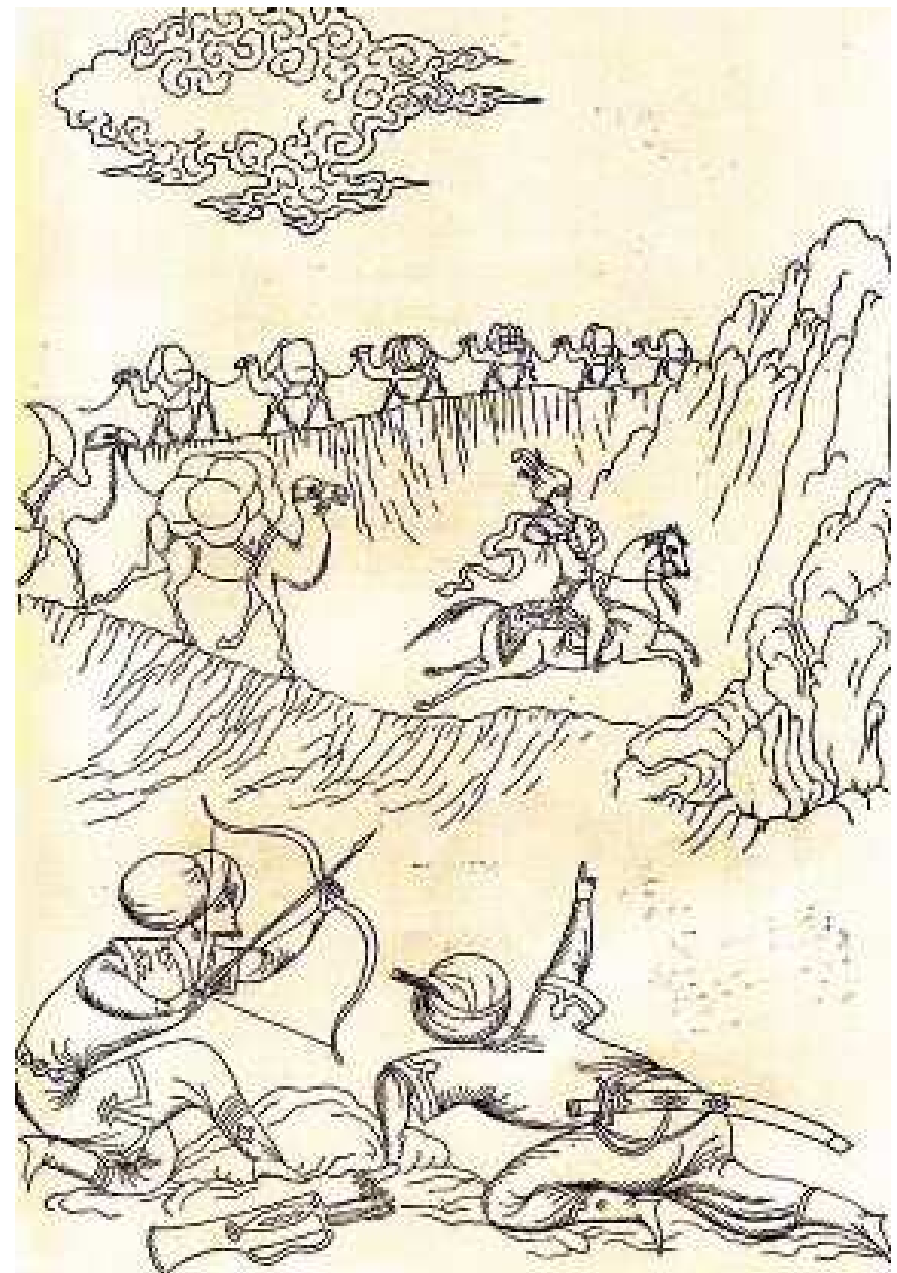
אינני יודע אם הרבה זמן ישנו כך, אך לבסוף העיר אותם צלצול הפעמונים.

קפצו החתנים על רגליהם וראו: בדיוק צועדת לה שיירה, כל כך גדולה, שניתן לראות את ראשה, אך את סופה אין רואים. בראשה של השיירה רוכב לו על סוס עלם צעיר, חסון כמו צ'ינארה. לבוש הוא בבגדים עשירים וכובעו עטוף בצעיף מהעיר שיִרֶז.

"מה עלינו לעשות כעת?", אמרו החתנים האחד לשני, "חיפשנו דרך לשיירות, והנה שיירה בעצמה נכנסת לנו לידיים. נבזבז על נער זה חץ אחד, ונפיל אותו מסוסו, כמו צפור מענף."

באומרם זאת, שלח אחד החתנים חץ מקשטו, והחץ פגע ישר בלבו של הצעיר. אך החץ כאילו פגע בסלע: מיד נרתע ונפל על האדמה.

או אז ירה חץ החתן השני, אך גם חָצוּ זה נהדף וצנח לאדמה.

"היי, אַגִּידִים, גיבורים", קרא בנו של הגזיראי, "מדוע זה אתם משחקים בחציכם! האם הדרך היא המקום המתאים למשחקים כאלה?"

חתניו של הסולטן הביטו האחד בשני וחשבו: "אם חצינו לא עושים לו כל רע, נכניע אותו בעורמה".

הם התקרבו אל השיירה ואמרו: "אל תיטור לנו טינה, איש צעיר! כיווננו לא אליך, אלא לצפור ההיא שיושבת על הסלע."

"השלום עמכם, אגידים", ענה בן הגזיראי, "לא כך היה, אבל מילא "

"אתה הוא האגיד ואנחנו עבדיך", ענו חתניו של הסולטן. "אנחנו רואים שאתה מוביל שיירה גדולה! אך למרות שהסחורה שעל גמליך אכן נהדרת, אתה נהדר יותר!

בוא איתנו, כאן בהר הזה טמון כזה אוצר, שכל אוצרותיו של הסולטן ישוו לאפר לידו."

"מדוע הם כל כך מתחנפים אלי, בניהם של הוזירים?, חשב בן הגזיראי, "יהי כן, אלך אִתם, ואראה מה הם משווים לאוצרות השיירה שלי".

כל השלשה ירדו מסוסיהם והלכו. במהרה הגיעו לקצה הסלע.

"הבט שם למטה", אמרו, "אך הבט רק פעם אחת ועצום עיניך, כדי שלא יסנוור אותך זוהר האוצר." בנו של הגזיראי, ברוב טובו, לא חשד בכלום, ואכן הביט למטה, ובני הוזירים דחפו אותו, והוא נפל אל תוך התהום.

בודאי היה שובר את כל עצמותיו, אילולי באמצע המרחק צמח לפתע עץ הצינארה. העץ תפס אותו בענפיו והחזיק חזק.

טרם הספיק נערנו לפקוח את עיניו, והנה הגיעה במעוף תרנגולת הזהב והתיישבה לו על החזה. "עם מה הגעת אלי, תרנגולת טובה", שאל, "האם שמחה את מביאה לי או עצב?"

עוד בטרם סיים את דבריו, שמע למעלה, על קצה הסלע את צהלת סוסת הים.

"היי, נערי, בטח נבהלת? אך אל נא תפחד! הצלת בזמנו את בני איספרט, היום אני באתי לעזור לך. כל זמן שאני חיה, איש לא יוכל להתרברב שגבר עליך בעורמה או בכוח!"

היא נייערה את רעמתה ושערה אחת ממנה נפלה למטה. ברגע שהיא הגיע לידיו של הצעיר, הפכה השערה לחבל עבה.

"קשור עצמך בחבל זה והחזק חזק!", קראה סוסת הים.

היא משכה בחבל, והוציאה את בן הגזיראי מהתהום.

"אל תדאג!", אמרה אליו, "חתניו של הסולטן אמנם גנבו לך את השיירה, אך הדרך תישאר שלך.

החבאתי אותה וציוויתי על ההרים להיצמד קרוב-קרוב האחד אל השני, הללו יזוזו הצידה רק כאשר תתיישב עליכם תרנגולת הזהב".

"החבא בינתיים את התרנגולת בחורג'ון ושמור עליה כעל בבת עינך, אסור לך לאבד אותה". לאחר מילים אלו, נעלמה סוסת הים.

והצעיר ירד מההר ומצא את איספרט ממתין לו. שמח הצעיר מאוד הסוס וצהל צהלה עליזה.

עלה עליו בן הגזיראי ורכב לבירת הסולטן. ואז, שוב הפך את איספרט למחט, פשט את בגדיו היפים, לבש חזרה את בגדיו הישנים וחזר לבקתה שלו.

ארוסתו יצאה לקראתו, בירכה אותו לשלום ואמרה: "השלום איתך יקירי! אמור לי מהר, האם חזרת כאריה, או שאתה שבתה כשפן? האם לא אתה הבאת את השיירה שעומדת בחצר שלפני ארמון הסולטן?"

"לא יקירתי, לא אני הבאתי את השיירה הזו, אך אני יכול להבטיח לך, שאני אריה ולא שפן. ראי, הנה הבאתי לך במתנה תרנגולת זהב. החביאי אותה

ואל תראי לאיש, ויבוא יום ואביא לך גם אפרוחי זהב".

בבוקר הסולטן יצא למרפסת, ראה את השיירה בחצר וכמעט יצא מעורו מרוב שמחה.

הוא כינס חזרה את המג'ליס, זימן את חתניו ואמר להם:

"מהיום אתם תשבו במקום אבותיכם ותהיו הוזירים שלי".

אחרי זמן מה, אולי ארוך ואולי קצר, שוב התעצב הסולטן.

הוא קרא לחתניו ואמר להם:

"היי, וזירים שלי, שימחתם את לבי פעם, שמחו אותו בשנית. כל האדמה בממלכתי זו חולות ואבנים, הפכה לאדמה שחורה שעליה תגדל חיטה כה גבוהה עד כי שור יוכל להתחבא בתוכה עם קרניו. היכולים אתם לעשות זאת, אגידים, אם לאו?"

"עול כבד אתה מניח על כתפינו, שליט כל יכול, אך לא ננער אותו מעלינו".

כך אנו חתניו של הסולטן, נפרדו ממנו לשלום והלכו. ובדרך, אומרים כך:

"נסה להעביר חמור דרך הנהר, כך שלא ירטיב את פרסותיו! פעם אחת רכבנו כבר על סוס-השקר, אך

איפה נמצא כעת סוס כזה? אך מה לעשות? שוב נצא להרים ולעמקים ונראה מה ייצא מזה." וכך, עלו הם על סוסיהם ויצאו לדרך, אך אינם יודעים לאן נסעו ולאן יגיעו

ושוב אומר לכם, מאזינים יקרים, שגם מילים אלה של הסולטן הגיעו לאוזניו של בן הגזיראי. "יקירתי", אמר לבת הסולטן, "שוב אצא הלילה, אך את אל תפחדי, שני רגועה עד הבוקר. ובבוקר, אשוב אליך, כאריה או כשפן."

בן הגזיראי לקח עמו את-חפירה ואת החורג'ון עם הבגדים החדשים, יצא מהבירה ונשף על המחט. ברגע שנשף, מיד איספרט נעמד לפניו והצעיר עלה על סוסו ואמר אליו:

"אני מעוניין למצוא אדמה שחורה, אך אינני יודע היכן היא. אולי אתה יודע? כך אותי לשם, סוסי היקר".

איספרט ענה בצהלה עליזה ויצא בדהרה.

כך הם נסעו, זמן רב או מועט, עד שנעצרו בעמק, אחרי שבעה הרים. שם איספרט הכה בפרסותיו באדמה, וחפר בה לעומק של כאמה. לפתע נגלתה לעיני בן הגזיראי אדמה שחורה. כה שחורה, כצבע צמותיה של ארוסתו.

הוא שמח וחשב:

"אחפור היו מהאדמה השחורה הזו, ככל שירשה לי כוחי, ומחר אלך לסולטן ואומר לו: ככל שיש לך שוורים, שלח את כולם רתומים לכרכרה, שלח את כולם להביא את האדמה השחורה".

הוא ירד מסוסו והחל לחפור. מכה פעם אחת, חפר כמות של אדמה. מכה בשנית, הוציא פי עשר. וכשהיכה בשלישית, הוציא כמות כה גדולה, שלא הייתה נכנסת גם בערבה הגדולה ביותר.

עוד בטרם עלתה איילת השחר, גמר העלם לחפור את כל ההר. בדיוק הוא רצה לעלות על איספרט ולרכב הביתה, כשהוא רואה את סוסת המים דוהרת לקראתו, וצועקת:

"הייתי בסביבה, נערי, והסתכלתי עליך כל הלילה. עבדת כמו גיבור, ללא מנוחה, ובעצמך חפרת את כל ההר, ועכשיו בכוונתך לגשת לסולטן, להשתחוות לו ולבקש את השוורים. ובשביל מה אני נמצאת כאן?! הבט! הנה הולכות פרדות עם שקים, שיירה אחרי שיירה. לא תספיק לעצום עיניך ולפקחם, וכל האדמה תמצא בתוך הצ'ובלים. ואתה עצמך, לבש את בגדיך החגיגיים והובל את השיירה. אל הסולטן".

"תודה רבה לך", אמר הנער, לבש את בגדיו החדשים ונעמד בראש השיירה.

הולכת השיירה בשקט. לא שומעים את קול הפעמונים, לא רואים ציציות צבעוניות. הפרדות דורכות בשקט ובשקיהם מלא באדמה יותר ממה שהיה ניתן למלא אגוזים.

וחתניו של הסולטן מיד הופיעו במקום, כאילו מישהו לחש באוזנם: "לכו בדרך זו ולא אחרת".

רואים חתני הסולטן: הנה צועדת שיירת פרדות, ובראשה, העלם המוכר להם כבר. בתחילה נבהלו, אך מיד שמחו הם, ואמרו:

"שוב המזל איתנו! נאמץ את עורמתינו ושוב נרמה את הצעיר".

עוד משהו הם אמרו האחד לשני בשקט, עלו על סוסיהם ונסעו.

והצעיר שלנו מוביל את השיירה מבלי להרגיש כל סכנה העורבת לו.

הוא כבר יצא מבינות ההרים והנה הוא רואה: זקן וזקנה עומדים בפני בור חפור באדמה, ומתווכחים בקול.

הזקנה אומרת:

"הקבר הזה קצר מידי"

והזקן דבק בגרסתו:

"לא, הוא ארוך מידי!"

רכב לעברם בן הגזיראי ושאל:

"אל מה אתם מתווכחים, אנשים קשישים?"

"הו, צעירי, פקד אותנו אסון כבד", אמרה הזקנה. "היה לנו בן יחיד והמוות לקח אותו! בדיוק אנחנו חופרים עבורו קבר. אני אומרת שהקבר קצר מידי למידתו, בנינו היה תמיר כמו הצי'נארה, בדיוק כמוך, בני."

"אם בנכם היה בדיוק כמוני", אמר הנער, "חבל על הויכוח. אכנס אני לתוך הקבר ובעצמכם תראו אם הוא קצר מידי או ארוך מידי".

נכנס בן הגזיראי אל תוך הקבר. רצה בטוב ליבו הרב לעזור לזוג זקנים, ולא הבחין שהזאבים כבר פערו את פיותיהם לטרפו. כי אני אגלה לכם, מאזיניי היקרים, שלא היו אלו זקן וזקנה, אלא חתניו של הסולטן.

בן הגזיראי לא הספיק להיאנח, כאשר הר שלם של אדמה נשפך על חזהו וכיסה אותו כליל.

הכלבים חוטפים עצם ובורחים מפני המקל. כך עשו גם חתני הסולטן: עשו מעשה רע ובכל כוחותיהם הם נמלטים מהמקום. אך לא שכחו לקחת איתם את השיירה הם מכים בפרדות המסכנות, מזרזים אותן להחיש פעמיהם.

התחבאה כבר השיירה אחרי ההרים או לא, העיקר ששוב הגיעה סוסת הים, צהלה בזעם, חפרה את האדמה בפרסותיה והוציאה בשיניה את בן הגזיראי מהקבר.

"הו, נערי האומלל. איך זה שוב הסתבכת בצרות! כל מיני אנשים מסתובבים בעולם, לא בפני כל אחד אתה יכול לפתוח את לבך. אך אל נא תתעצב, לא יחגגו אויביך. קח לכיסך חופן זה של חיטה, היא תעזור לך בבוא העת. וכעת לך, ושיהיה לך רק טוב".

"תודה לך, סוסת הים", אמר בן הגזיראי, והשתחוה לסוסה. אחר כך עלה על סוסו ורכב אל העיר. לפני שהגיע, ירד מסוסו ושוב הפך אותו למחט, והלך לכיוון הבקתה.

"אני יודע", אמר לאישתו. שוב תשאלי אותי אם אריה אני או שפן. אך מה לעשות: אני חצי אריה וחצי שפן. נדדתי כל הלילה והנה אני מביא לך חופן של חיטה. הסתירי אותה היטב ואל תאבדי אפילו גרגר. יום יבוא, וחיטה זו תעזור לנו.

בינתיים, חתניו של הסולטן הובילו את השיירה לחצרו של הסולטן. האנשים פיזרו את האדמה השחורה בכל הממלכה, זרעו עליה זרעים, ומחכים, היום או מחר תצמח החיטה.

אך אין זה משנה שזרעו, עדיין לא רואים את הניצנים. הקיץ עומד כבר להיגמר, והאדמה, כפי שפיזרו אותה שחורה, היא נשאר שחורה. לא רואים סימנים לירוק.

הסולטן ממש חלה מרוב בושה. בוש הוא בעצמו ובחתניו. חלה כל כך, שחוששים כי ימות, אם לא היום, מחר בוודאי ימות.

הוא קרא לרופאים וחכמים מכל הממלכה. הם מתייעצים יומם ולילה, מתווכחים, אך כלום לא עוזר. איש אינו יודע איזו מחלה היא זו.

והיה פעם בחצרו של הסולטן חכם אחד, מאוד מאוד זקן. התעוור וכבר לא ביקר במג'ליס. עכשיו נזכרו בו. לקחו אותו והובילו אל הסולטן. החכם הזקן התיישב ליד החולה, הוביל ידיו מעל חזהו, ומעל רגליו של החולה ואמר:

"הו, סולטן גדול! לקית במחלה קשה. רק תרופה אחת יכולה להציל אותך. אתה זקוק לחלב לביאה בעורו של גורה. אם תשתה ולו לגימה מחלב זה, מיד תקום ממיטת חוליך".

שוב החלו החכמים והוזירים לדון, מי צריך לנסוע להביא את התרופה. לבסוף החליט המג'ליס: שיסעו חתניו של הסולטן.

איספרט צהל בשמחה ופתח בדהירה, כמו הרוח בשדות. משאיר מאחוריו, מצד אחד הרים, מצד שני עמקים, כלל לא נוגע ברגליו בקרקע. דהרו כך, זמן רב או מועט, לבסוף פגשו את סוסת הים, עומדת בפניהם.

בן הגזיראי השתחוה לה, ואמר:
"סוסת הים: הייתי נותן את חיי בשבילך! גם עכשיו את זוכרת אותי!"

"המות ישכח ממך לפני שאני אשכח, נערי", ענתה סוסת הים. "טוב שפגשתי אותך: איספרט עדיין צעיר, הוא תפס תנופה וקשה לעצור אותו. המקום אליו פניכם מועדות נותר הרחק מאחור, מאחורי ההר השחור הזה. ישנו שם עמק, ובעמק שוכבת לביאה חולה. שואגת מכאב יומם ולילה. אם תקל על כאבה, היא תעשה למענך כל שתרצה. אך עד שכאבה ייפסק, הישמר לך והסתתר, כמו קנה קש בתוך הדשא".

ובאומרה זאת, סוסת הים הפכה לעננה והתפוגגה, ובן הגזיראי הפנה את סוסו ורכב אל ההר השחור. עבר אותה, ומה הוא רואה: כל העמק מכוסה בקני-סוף ובמקום אחד, המקום נרמס, כאילו לחמו שם עשרים שוורים.

בלית ברירה, עלו הם על סוסיהם ונסעו. אך לאן נוסעים ולאן יגיעו, אין הם יודעים.

ובנו של הגזיראי הביא בערב את האווזים מהמרעה לבקתתו ופוגש את ארוסתו, יושבת על המפתן, ידיה חשקה ביאוש ובוכה.

"יונתי, מה קרה? מהו הצל שמעיב על פני השמש שלי?", שאל בן הגזיראי.

"כיצד לא אתעצב, יקירי? אבי חלה, כל חכמיו במג'ליס לא יודעים מה לעשות, ורק חכם אחד אומר שהוא זקוק לחלב של לביאה בתוך העור של גורה. כשאבי ישתה את החלב, הוא יקום בריא. הו, אהובי, אם היית משיג תרופה זו, הייתי אומרת קבל עם: אין גיבור גדול ממך!"

"אינני יודע אם אני גיבור או לא", ענה הצעיר, אך בשבילך אקיף את כל העולם סביב ואביא לאביך חלב לביאה בעור גורה.

לקח בן הגזיראי לבש עם ברינזה, תלה את החורג'ון עם הבגדים היפים על כתפו, הסתובב והלך.

מחוץ לחומות העיר, נשף על המחט וסוסו הטוב איספרט נעמד בפניו.

"מצפה לנו דרך ארוכה", אמר בן הגזיראי, "שא אותי, סוסי האהוב, ושלא יכאב גבך".

"בוודאי כאן, בעמק הזה, שוכנת הלביאה שלי",
חשב.

הוא ירד מסוסו, נשף על סוסו והפכו שוב למחט,
אותה תקע בבגדו.

ובעצמו, חפר בור באדמה, התיישב בתוכו וכיסה
עצמו בקני-הסוף.

לא עבר זמן רב והוא שמע את שאגותיה של
הלביאה. וכל שאגה, קני-הסוף מתכופפים כמו תחת
רוח. היא מתקרבת אליו יותר ויותר וכאילו מישהו
לחש באוזנה, היא נשכבת ליד הבור בו ישב הצעיר.
הלביאה החולה מתהפכת מצד לצד, מוכנה מרוב
כאב לטרוף את עצמה. אך לבסוף ירדה עליה
השינה והיא נרגעה.

אז בן הגזיראי הוציא את ראשו ורואה: הלביאה
מתחה את אחת הרגליים, והרגל נפוחה כמו נאד
בוֹרְדִיוֹק מלא ביין. יושב בתוכה קוץ וצורב לה כמו
אש.

נשך את שפתיו בנו של הגזיראי וחשב:

"זו הסיבה לכאבה הגדול! לא אהיה ארוסה של
ארוסתי היקרה, אם לא אעזור ללביאה זו".

הוא חידד קצה של קנה אחד כסכין ותקע אל תוך
הרגל המושטת. הלביאה שאגה, עד כי אבנים

הידרדרו מראש ההר. אם היית רואה ייצור חי
באותו רגע, הייתה קורעת אותו לגזרים.

לא רק בן-אדם, אלא אפילו שור גדול היה רועד
מפחד, אך בן הגזיראי לא נבהל, אלא החל לחכות
מה יקרה.

מתוך הפצע של הלביאה פרץ דם שחור, ואיתו זרם
החוצה גם הקוץ. מייד חלף הכאב, כאילו לא היה
קיים מעולם.

"אוה, נאנחה הלביאה בהנאה, אם הייתי יודעת מי
הביא לי הקלה כזו, אני נשבעת שהייתי ממלאת כל
בקשתו".

לא סיימה להגיד את המילים, ובן הגזיראי קפץ
החוצה מהבור, השתחוה ללביאה ואמר:

"לביאה, את יכולה לטרוף אותי או לחוס על חיי, אך
אומר לך את האמת. אני הוצאתי לך את הקוץ, ויש
לי אלייך בקשה אחת. אם תמלאי אותה, לא אשכח
לך זאת לעולם. ואם לאו יהי כרצונך".

"דבר, נערי. נשבעתי ולא אשבור את מילתי".

"הקשיבי לי, לביאה", ענה בן הגזיראי, "יש לי
ארוסה ואביה סולטן. הוא חלה קשות ורק חלב שלך
בעורו של גורך יכול להציל אותו. וזאת מה שאני
מבקש ממך."

"הו, בן-אדם, רעל מתוק יותר מהמילים שלך", אמרה הלב, "אין לי בעיה לתת לך חלב. אבל אמור לי בעצמך, איזו אימה תהרוג בעצמה את ילדה?"

נכון, נשבעתי, אבל אם אתה לא מאבן, בעצמך תוותר על הבקשה.

"אני לא מאבן, לביאה", ענה בן הגזיראי, "גם לי יש לב. הישארי לך בשלום ואני אלך לי."

"עמוד, עמוד, נערי!", אמרה הלב, "לא ארשה שתלך כך. איך תוכל לחזור לארוסתך בידיים ריקות? אומרים, שאם משהו ניתן עם כל הלב, הוא לבטח לא יהיה מבוזבז. שהסולטן ישתה את החלב שלי, ואני מאמינה שבמה שלא תביא את זה, בודאי יעזור לו."

"טוב, לביאה. אני מאמין לך. מלאי לי מהחלב שלך בקנה הסוף הזה."

באומרו זאת, חתך קנה-סוף ארוך במיוחד והלביאה מילאה את פנים הקנה בחלב, עד למעלה.

אחרי כן הצעיר נפרד מהלביאה והלך משם. כאשר הוא חצה את ההרים, הוא נעצר, הוציא את המחט, נשף עליה ואיספרט, סוסו, נעמד לפניו. הוא עלה על הסוס ורכב לדרכו.

זמן רב רכבו כך, או מעט, אין לדעת, אך לבסוף הוא ראה סימני פרסות סוסים.

"כנראה שוב, חתני הסולטן חשו בטרף, כמו זאבים מורעבים, הוא חשב, אבל נראה הפעם מי יסדר את מי. גם לי יש די עורמה".

עוד לא הספיק לסיים את דבריו, והנה הוא רואה שועל חוצה את הדרך.

"היי, שועל, באת לי בדיוק בזמן!"

הרים בנו של הגזיראי אבן, הרג את השועל והוריד ממנו את עורו.

הוא חצה עוד חורשה אחת, והנה הוא רואה: רועה צאן זקן עם עדר של כבשים.

"גם אותך פגשתי למזלי", חשב בן הגזיראי, ואמר לרועה הזקן:

"שלום לך קשישי! מזוג נא לי, אם לא תתקמץ, חלב מהכבשה בתוך עור-שועל זה".

הרועה מילא את עור-השועל, והמשיך עם עדרו הלאה.

ובן הגזיראי קשר את עור השועל לאוכפו ואת קנה הסוף הסתיר מתחת לשמיכה.

"הפיתיון כבר מוכן. עכשיו שיגיעו כבר חתניו של הסולטן", חשב לעצמו.

"הוא צודק, הצעיר הזה. מי מאתנו יוריד את בגדיו?
מי ייראה את החותם הזה שלו? יהי כרצונו".
בן הגזיראי חימם את הטבעת שלו על מדורה וצרב
את חותמו על גבם של שני בני הוזירים.
"עכשיו סעו לשלום", אמר, אתם לדרככם ואני אסע
לדרכי.

הוא נתן להם את עור השועל וכל אחד רכב לדרכו.
ובתו של הסולטן מחכה לאהובה יומם ולילה.
בוקר אחד, היא יוצאת מלפני הבקתה ורואה את
ארוסה חוזר הביתה ובפיו שירים עליזים.
שמחה מאוד בת הסולטן, רצה לקראתו, חיבקה
אותו בחום ושאלה:

"אמור לי אהובי, האם היה לך צייד קשה, או קל?"
"אספר לך אחרי כן על הצייד, יקירתי. אך בינתיים,
רוצי לארמונו של אביך והביאי לו את קנה-הסוף
הזה הממולא בחלב; ישתה את החלב וראי מה
יקרה."

לקחה בת הסולטן את קנה-הסוף ורצה לארמון. היא
נכנסה למג'ליס ורואה: אביה שוכב ובקושי נושם.
חייו תלויים על חוט השערה, וחוט זה יקרע מיד או
אולי עוד מעט.

קפצה אליו ביתו, הושיטה לו את קנה-הסוף וצעקה:

אחרי כן, שחרר את סוסו לרעות בדשא, ובעצמו
נשכב בצל ונרדם.

עֲרְבָה שנתו של בן הגזיראי, איספרט אוכל לו
מהדשא, ובניו של הסולטן? – כאילו מישהו לחש
להם באוזן על כך והוביל אותם ממש למקום זה.

"תראה גיסי!" , אומר אחד לשני, שוב אותו הצעיר,
שוב המזל ממש בא לקראתנו! והנה חלב לביאה
בתוך עור של גור האריות, תלוי לו מהאוכף. בוא
נזחל לשם בשקט, ונגנוב אותו!

ירדו מסוסיהם חתניו של הסולטן, וזחלו בדשא, כמו
חיפושיות, ממש אל עור השועל.

אך ברגע שהושיטו את ידיהם אל האוכף, איספרט
צהל בקול ובן הגזיראי התעורר.
הוא קפץ על רגליו וצעק:

"מה זה, אגידים, אתם משחקים מחבואים עם
סוסי? ייחרב ביתכם! אני רואה שהעיניים שלכם
יוצאות כבר מחוריהן לחלב הלבביאה בתוך עור
גורה. טוב, אם אתם כל-כך רוצים אותנו, אתנו לכם.
אבל גם אתם תמלאו בקשה אחת שלי. הרשו לי
שאישים על גבכם את החותם שלי. אל תחששו, הרי
איש לא ייראה אותנו מתחת לבגדים".

חשבו חתניו של הסולטן, חשבו, ואמרו אחד לשני:

"מהר אבי, שתה את כל החלב הזה, שתה עד הסוף!"

הסולטן התרומם במיטתו, קימט את מצחו ואמר: "מה זה, את צוחקת לשערי הלבן? הבעלים של אחיותייך נתנו לי חלב לביאה בעורו של גורה, וזה לא עזר לי, אז את נותנת לי צינורית מקנה-סוף? האם אני רועה, שעלי לנגן בחלילית זו?"

"אתה יכול לכעוס עלי, אבי, אם אתה רוצה, אך תעשה מה שאני מבקשת. פתח קצת את הפה ושתה לפחות טיפונת", ביקשה הבת והצמידה את קנה הסוף לשפתיו.

ברגע שטיפה אחת של החלב זרמה לפיו של החולה, כבר אורו עיניו. וכאשר שתה לגימה, הוא התעטש בקול רם וקפץ על רגליו.

"או! נידמה לי שהחיים חזרו אלי", אמר, "ביתי, מה היה בקנה-הסוף? איך הוא הגיע לידייך?"

"אני פוחדת ששוב תכעס, אבי, אבל אומר לך: את קנה-הסוף הזה הביא ארוסי. אתה לא החשבת אותו כבן-אדם, ובשעה קשה, דווקא הוא שעזר לך, לא חתנייך האחרים."

"האם אמת בפוך, ביתי?", שאל הסולטן. "דיברתי אך את האמת, אבי.", ענתה ביתו.

"אם כך, לכי אליו מיד, השתחויי בפניו בשמי, ובקשי שיבוא לכאן מיד".

הבת רצה לבקתה, לאהובה, והסולטן ציווה בינתיים להוציא מהארגזים את הבגדים המקושטים ביותר שהיו.

"הרי לא אושיב לידי את הרועה הזה, בבגדיו המטולאים, חשב הסולטן, שקודם ייקחו אותו למרחצאות, ירחצו אותו וילבישו בבגדים יפים".

לא גמר את המחשבה, והנה דלת המג'ליס נפתחה וביתו הצעירה ביותר של הסולטן נכנסה, ואתה, עלם חמודות, הלבוש בבגד כה יפה, שאפילו בגדי הסולטן עצמו החווירו לידו.

התפלא הסולטן ועמו התפלאו וזיריו והחכמים. וחתניו של הסולטן זיהו את הנער ולבותיהם עמדו מלכת מרוב פחד. הם קמו חרש ממקומותיהם, והסתתרו בפיינה החשוכה ביותר של המג'ליס.

בן הגזיראי השתחוה לסולטן, וזה אמר:

"הן, הן, כזה אתה נערי! כנראה שבת ידעה במי לזרוק את התפוח. התקרב אלי, חתני היקר, שב לימיני ואת בתי היקרה, שבי משמאלי".

כולם התיישבו במקומותיהם במג'ליס השתררה דממה. אז הסולטן שאל את בן הגזיראי:

"השבתה לי את החיים. נקווה שאיש לא ישכח דבר זה לעולם! אך אמור לי: מה היה בצינורית קנה-הסוף הזו? במה מילאת אותה? חתניי הבוגרים הביאו לי חלב לביאה בעור גורה, ואף זה לא עזר לי".

בן הגזיראי חייך וענה:

"כמה אמיצים הם חתניך אלה! אני אפר לרגליהם! צווה עליהם, סולטן, להביא את אותו עור גור-אריות. מעולם לא ראיתי אריה חי, לפחות אוכל לראות את עורו."

ואז, אחד החתנים אמר לשני:

"מה יש לנו להפסיד? נביא את עור הגור למג'ליס. מי יידע את האמת? מי יאמין לרועה פשוט?" הביאו את העור, אחד אוחז בראש, השני בזנב. כך שמו אותו ברוב כבוד במרכז המג'ליס.

וכך ראו כולם, גם הסולטן וגם כל וזיריו וחכמיו, שלא עור גור-אריה מונח בפניהם, אלא עורו של שועל עלוב.

"כן", אמר הסולטן, "כאלה מין גיבורים הם חתניי. חשבו את עור השועל כעורו של גור-אריה".

"לא נורא, סולטן", אמר בן הגזיראי, "הם הרי הביאו לך שיירה עם סחורות יקרות. אך האם הגמלים צצים מתחת לאדמה? או שנופלים מהשמים?"

מאיפה הם לקחו את השיירה הזו, באיזו דרך הובילו אותה? שיספרו על כך למג'ליס." הביטו חתני הסולטן האחד על השני ואינם יודעים מה להגיד.

"מדוע שותקים הגיבורים שלך, סולטן? האם בלעו את לשונותיהם? אבל אדרבא: אשאל אותם עוד שאלה. שמעתי וזירים-גיבורים, שכיסיתם את הממלכה באדמה שחורה, אך אינני יודע מתי תגדל עליה החיטה. ענו לי על כך!"

שוב הביטו חתני הסולטן האחד על השני וחשבו: "היכן נוכל להשאיל או לגנוב קצת שקר, שהרי את האמת איננו יודעים?"

אבל אפילו השקר ברח מהם מרוב פחד. קדרו פני הסולטן. הוא פנה לחתניו ואמר: "אוי, חתניי הבוגרים, אני רואה שאתם מביישים אותי בפני חתני הצעיר. עדיף שתשפכו אפר על ראשיכם! ואתה, אורחי היקר, אל תעצור באמצע הדרך. ידעת להציב את השאלות, דע גם לתת את התשובות".

"מה עלי לעשות, סולטן, אנסה להשיב. אבל אני הרי רועה פשוט, אינני רגיל לשבת במג'ליס. ברשותך נצא כולנו לחצר שלפני הארמון".

יצא בן הגזיראי מהמג'ליס, והסולטן עם חכמיו ווזיריו יצאו אחריו.

"עכשיו, סולטן, פקח את עיניך ואת אוזניך. שמעתי שיש לך קערת זהב עם אפרוחי זהב. צווה להביאה לכאן.

הביאו את הקערה. בן הגזיראי לקח אותה לידי, נדבראשו ואמר:

"אפרוחים מסכנים! הביטו, הם עצובים ללא אימם. הוציאי, יקירתי, את התרנגולת מהחורג'ון, שישמחו הילדים".

בתו הצעירה של הסולטן הוציאה את התרנגולת מהחורג'ון ושמה אותה על הקערה.

"קו-קו-קו", מקרקרת התרנגולת ורצה סביב הקערה.

"פי-פי-פי", מצייצים האפרוחים, ורצו אחרי אימם.

רודפת התרנגולת אחרי אפרוחיה, רצים האפרוחים אחרי אימם.

התפלא הסולטן, התפלאו גם חכמיו ווזיריו. ובן הגזיראי אומר:

"חכה, סולטן, פליאתך מוקדמת מידי. זו רק ההתחלה. הבט בהרים האלה, שם הרחק באופק, אתה רואה שם את דרך השיירות?"

"אינני רואה, נערי" – ענה הסולטן

"בינתיים גם אני לא רואה, ענה בן הגזיראי, אבל אולי התרנגולת הזו תראה לנו?"

הוא הוריד את תרנגולת הזהב מהקערה והניף אותה מעלה. היא עפה, ואחריה עפו אפרוחי הזהב. "הבט, הבט היטב, סולטן, וראה היכן תתיישב התרנגולת עם אפרוחיה!"

עפה לה התרנגולת, עפה, עד שלבסוף התיישבה על סלע גבוה, באמצע שרשרת ההרים.

איך שנגעה רגלה של התרנגולת בסלע, זזו ההרים לצדדים, ומה אומר לכם, מאזיניי היקרים, במקום הזה נפתחה דרך רחבה עבור שיירות: חלקה כחמאה וארוכה, עד השמיים.

התפלאו מאוד החכמים והווזירים, והסולטן התפלא יותר מכולם, וכך אמר לבן הגזיראי:

"שתחיה אלף שנה האם שהולידה צעיר כמוך!"

הצעיר ענה לו כך:

"הנה, הסולטן, תשובתי הראשונה. ושמהיום יחלו ללכת בדרך זו השירות. וכעת הבט על אדמה שחורה זו. היא הייתה מונחת הרחק מכאן, וחפרו אותה הידיים שלי. אבל קורה כך לפעמים, שהחרוץ עובד והעצלן אוכל. חתניך הבוגרים, במרמה ועורמה, לקחו ממני את האדמה הזו והביאו אליך.

את האדמה גנבו, אך הכוח המחיה אותה נשאר אצלי.

ובאומרו זאת, הוציא בן הגזיראי חופן חיטה מהחורג'ון ופיזר אותה בכל הכיוונים.

ומה קרה? האדמה, שעד כה הייתה שחורה, הפכה לפתע את צבעה לירוק.

הוא פיזר רק חופן אחד, והחיטה נבטה בכל הממלכה. גדלה לגובה, נעה כה וכה, התכופפה ברוח, כאילו היא משתחוה לבן הגזיראי.

"תודה לך, איש צעיר", אמר הסולטן, "עכשיו לא יחסר לחם בממלכה שלנו".

"עשיתי מה שיכלתי", ענה בן הגזיראי. "זו תשובתי השניה. שאלת אותי עוד, במג'ליס, מה היה הקנה-הסוף ומה השקיתי אותך. אענה גם על שאלה זו. היה זה חלב לביאה. נכון שהוא לא היה בעור גורה, אך הלביאה נתנה לי אותו מכל הלב, ומה שניתן מכל הלב, לעולם אינו לשווא".

"וחתניך, כפי שראית בעצמך, הביאו לך שקר בפה ושועל עלוב בחורג'ון. אך אמת לא ניתן לערב עם שקר, כמו שמן במים: תמיד היא תצוף מעלה. צווה עליהם שיסירו את בגדיהם, ותראה מה יהיה".

מה יש לי להאריך את הסיפור, מאזיניי היקרים? ראה הסולטן וראו כל חכמיו ווזיריו, שעל גבם של שני חתני הסולטן מופיע חותם, כמו אצל גנבים.

כל החכמים והוזירים פרצו בצחוק, והסולטן ירק בבוז וגירש את חתניו הבוגרים מהממלכה.

"ואתה נערי", פנה לבן הגזיראי, "בוא תהיה ראש הווזירים שלי, ושכל אוצר הממלכה יופקד בידיך".

"אינני זקוק לכך", ענה בן הגזיראי, "כל מה שעשיתי, עשיתי לא בשביל עושר וכבוד, כי אם בשביל בתך הצעירה, ארוסתי. ואתך הסולטן, אינני יכול לאכול מאותה הקערה. לעומת זאת, בביתי, על אדמת ארץ מולדתי, אפילו פת לחם יבש, מדבש ימתק".

באומרו זאת, הוציא מבגדיו את המחט ונשף עליה. צהל איספרט שלנו וקפץ גבוה משמחה. הקיף בדהרה את כל החצר ונעמד לפני בן הגזיראי.

"היפרדי עכשיו מאביך, מלכת לבבי", אמר בן הגזיראי, "ניסע עכשיו אל ביתי, נשתחוה לאדמת אבותיי".

הם עלו על גבו של איספרט ורכבו משם. בן הגזיראי מזרז את סוסו, אינו עוצר בשום מקום: לא בהר ולא בעמק, לא ביום ולא בלילה! רק כאשר הגיע לשפת הים, הוא עצר את איספרט.

להפסיק להסתכל על בנם וארוסתו, לא שבעו
מלדבר ולשוחח איתם.
וכך עבר יום, ועוד יום, וביום השלישי נערכה
חתונה. היא ערכה שמונה ימים ושבע לילות.
הלוואי וגם בביתכם, מאזיניי היקרים, תשכון
שימחה כזו לעד.

"עצור, איספרט, אחי היקר", אמר בן הגזיראי, "כאן
נולדת, החוף הזה היה לך לעריסה".
ושוב הגלים שיחקו כמו ילדים קטנים ואחר כך זזו
ימינה ושמאלה, כאילו פותחים שער אל תוך הים.
סוסת הים יצאה לחוף ואמרה:
"לא שכחת אותי, ידידי הצעיר, כפי שגם אני לא
שכחתי אותך. כאן, לשפת הים, נפגשנו לראשונה,
כאן גם נפרד. אך חלק מלבי יהיה איתך לנצח.
שמור לך את איספרט, שתמיד יישאר סוסך
הנאמן".
"תודה לך, סוסת הים, אני אוהב את איספרט לא
כסוס אלא כאח", אמר בן הגזיראי והשתחוה נמוך
לסוסת הים.
ואיספרט צהל ארוכות, כאילו נפרד מאמו.
וכך הם דהרו, הלאה והלאה, עד שלבסוף ראה בן
הגזיראי לפניו את ארץ מולדתו. הנה גם כפרו.
שמח מאוד, בן הגזיראי וזרז את סוסו. ואיספרט
צהל בקול ודהר כרוח הלאה, עד שהגיעו לביתו של
הגזיראי. הדלתות נפתחו והבן עם ארוסתו נכנסו
הביתה.
קורה שהאדם יישבע מפת לחם, אך אף פעם אי
אפשר לשבוע משמחה ואושר. האב והאם לא יכלו